

AG 42c - Termisk sprutning

Utsänt per e-post till medlemmar i AG 42c
För kännedom: B Pekkari**PROTOKOLL****Nr 69**från ordinarie möte med AG 42c **den 24 – 25 maj 2010** hos Skandinavisk Ytförädling AB i Eslöv.Närvarande:

Ingvar Persson, Skandinavisk Ytförädling AB Ordf
Kenneth Almkvist, H.C Starck International
Per Andersson, Castolin Scandinavia AB
Fouzi Bahbou, Daros Piston Rings AB
Stephan Boethius, Air Liquide Gas AB
Jimmy Johansson, Volvo Aero Corp. AB
Mathias Karlsson, Sulzer Metco Europé GmbH Tyskland
Roy Liltvedt, Scana Offshore Vestby AS
Nicolaie Markocsan, Höskolan Väst
Jörgen Mattson, Saltängens Mekaniska Verkstads AB
Lars Åke Nilsson, Höganäs AB
Per Westerhult, Svetskommissionen, Sekr.
Per Önnemar, Recotech AB

Dag 1. Måndagen den 24 maj1. Mötet inleds

Ingvar Persson inleder det 69:e mötet med att hälsa alla närvarande välkomna.

Mötet inleddes med en kort information om Skandinavisk Ytförädling AB (via en informations film). Noterbart är följande:

- Företaget startade 1988 då med fem medarbetare
- Idag har företaget 18 medarbetare. Fyra personer arbetar med termisk sprutning, fyra arbetar med svetsning, tre personer arbetar med administration samt resten arbetar med maskinbearbetning.
- Företaget är miljöcertifierat enligt ISO 14 000.

2. Godkännande av dagordningen

Den utsända dagordningen kompletterades med vissa punkter. En reviderad agenda delades ut till deltagarna. Ärende nr 6, kommer att behandlas dag 2 (25 maj) och ärende nr 11 kommer att behandlas på dag 1 (24 maj).

3. Deltagarförteckning, nya medlemmar

En genomgång gjordes av deltagarförteckningen. Vissa smärre justeringar gjordes.

4. Föregående protokoll

En genomgång gjordes över ärendena i föregående protokoll (nr 68 från den 5 –6 november 2009 hos Markverkstad Götaland i Skövde). Noterbart är följande:

- Kontakt har tagits med Volvo Aero Norge om deras fortsatta deltagande i AG 42 c. De har informerat att de vill vara med i gruppen och kommer att delta på kommande möten

Föregående protokoll godkändes och lades till handlingarna.

5. Samverkan med Spröyttegrupp i Norge

Det var planerat att AG 42 c vårmöte 2010 skulle ägt tillsammans med Spröyttegrupp Norge. Tyvärr så har det inte gått att ordna något gemensamt möte. Ordförande kommer att ta kontakt med Spröyttegrupp Norges ordförande Sergio Armada om ett gemensamt möte kan arrangeras under hösten 2011.

6. Standardiseringsläget inom TS

Detta ärende behandlades dag 2 (25 maj).

Medlemmarna i AGS 448 är: Olav Nordheim (ordförande), Per Andersson, Lars Åke Nilsson samt Jimmy Johansson.

Då ordförande i AGS 448 var förhindrad att delta på detta gav Per Andersson en presentation av standardiseringsläget, där det kommit en del nya standarder de sista åren. Se bilaga 1 (Publicerade standarder, tabell 1 samt standardförslag inom CEN/TC 240 och TC107/WG 1, tabell 2)

7. Information om TS forskningsprojekt vid högskolor och institut

Nicolaie Markocsan informerade att TS gruppen på Högskolan Väst består av 5 gäst professorer, 3 forskare, 5 studenter samt 2 ingenjörer.

Pågående projekt inom TS gruppen är följande:

- EC – FPG (2006 – 2010) ”Towards design & Processing at advanced competitive thermal barrier coating systems”. Partners är Alstrom, Fiat och Rolls Royce
- KK stiftelsen (2008 – 2010) ”Fundamental understanding of relationship between microstructure formation & functional performance for next generations thermal barrier coatings”. Partners är VAC, Siemens och Sulzer Metco.
- TWI – Aerospace Industry Panel (2009 – 2010) ”Cold Spray Deposition of Alloys IN718 for repairing Aerospace Components”. Partners: TWI, VAC

Nytt projekt från 2011:

- NFFP5 (2011 – 2013) ”Cold spray for repair”. Partner: VAC. Budget: 2 MSEK

Se även www.hv.se

7.1 Presentation; Material, utrustningar och nyheter

Sulzer Metco:

-

9. Artiklar Nordisk konferens i Termisk sprutning, våren 2010 - status

Det var planerat att rubricerad konferens skulle ha genomförts i oktober 2009, men på grund av resförbud för många företag samt "kollision" med andra aktiviteter under samma tidpunkt beslutades att flytta konferensen till maj 2010. Denna tidpunkt har också visat sig vara olämplig, eftersom många föreläsare är uppbokade i maj. Nytt tidpunkt för konferensen blir i oktober 2010.

Information om ändringen av datum kommer att skickas ut till samtliga medlemmar.

Synpunkter framfördes att genomföra specialkurser i Termisk Sprutning i anslutning till konferensen är mycket bra!

Dag 2. Fredagen den 6 november

10. Rapport från medlemmar (nya applikationer, nya utrustningar och utbildning)

En genomgång gjordes runt bordet, där varje medlem redogjorde för det aktuella läget, nyheter och pågående projekt inom respektive företaget:

Sulzer Metco Europe GmbH

- Rekrytering av en servicetekniker i Sverige pågår.
- Service och underhåll på filterutrustning från årsskiftet. Konditionen på filtret kommer att utvärderas.
- Ny pasta/isoleringsmaterial har utvecklats.
- Ny HVOF utrustning för fotogen framtagen (EVO Coat); Snabb, ökar produktiviteten, exakt, snäll för kundens budget, sparar 2,5 miljoner liter syrgas/år, sparar ca 1000 liter fotogen/år.
- Ny "EVO Link", som sitter i sprutpistolen som mäter kylvatten temperaturen ut/in.
- Ny utrustning även på gång för plasmasprutning.

Castolin Scandinavia AB

- Företaget söker säljare i södra och mellersta Sverige samt i Norrland.
- Totalt 25 anställda i Skandinavien.
- Inga nya utrustningar på gång.
- Samarbetspartner i Tyskland och USA.
- "Nya trådar avsedda för ljusbågssprutning" framtagna. Egenskaper; förbättrad skikttegenskaper, prisvärdigt material, konkurrenskraftigt pris, ny typ av legering avsedd för nya applikationer.
- En stor del av utvecklingen av nya trådar för termisk sprutning sker i Sverige.
- På fabriken i Irland tillverkas i huvudsak rörtråd för svetsning och termisk sprutning.

Reccotec

- 2009 har varit ett bra år! Uppskattning att omsättningen kommer att öka med 25 – 30 % jämfört med föregående år.
- Anställning av folk pågår, bland annat en ny platschef är tillsatt.

Saltängens Mekaniska Verkstad

- Företaget är ännu till salu som nämndes vid förra mötet.
- Sprutnings delen går mycket bra nu.
- Många uppdrag till Björneborg och vindkraftsindustrin.
- Reparationer och underhåll ökar.

Spraytema AB

- En kraftig nedgång hittills i år med cirka 30 procent.
- Den ljusbågsspruta med gasolbrännare som var under utveckling har lagts ner.

Volvo Aero

- Företaget har lagt ett varsel i juni, en minskning av personalen från 2 200 till 2000 personer i Trollhättan. Inga neddragningar inom området termisk sprutning.
- Mycket reparationer just nu. Nästan full produktion i företagets två anläggningar.

Daros Piston Rings AB

- Daros har en lång historia bakom sig cirka 200 år.
- 110 personer är anställda i företaget, omsättningen är ca 195 MSEK.
- Tillverkar kolvringar till marina sektorn. Enbart kolvringar för 2-taktsmotorer.
- Företaget byter även kolvringar ”under färd” på havet.
- Termisk sprutning på ringar och cylinderstänger.

Markverkstad Götaland

- Sprutning till militära ändamål uppgår till cirka 50 procent av totala volymen.
- Ingen sprutning åt Volvo i år.
- Kommer att marknadsföra sig på en mäsas i Halmstad i januari för att ”knyta upp mera” kunder.

Fortsättning § 10:

Skandinavisk Ytförädling AB

- Många förfrågningar har inkommit efter semestern.
- Fyra nya projekt på gång, bland annat sprutning av 1 500 plattor till en dansk kund.
- Ett annat stort projekt är beläggning /sprutning av rör invändigt, rör sig omkring 500 rör. Cirka 6 h sprutning/rör. Även detta till en dansk kund.

Utbildning/kurser

Per Andersson informerade att Castolin har genomfört en ETS kurs i Norge för fyra operatörer. Examineringen har även skett i Norge.

11. Hållfasthetsprojektet inom AG 42c

Redovisning av rubricerat projekt utgår eftersom Stefan Björklund eller Per Nylén inte hade möjlighet att delta på detta möte. Avrapportering kommer att ske på nästa möte.

12. Genomgång av genomförda projekt inom AG 42c

Utgår på grund av tidsbrist. En förteckning på genomförda projekt inom gruppen finns att ladda ner från Svetskommissionens hemsida.

13. Nya projekt inom gruppen

Förslag på nytt projekt inom AG 42c är att göra en inventering av Maskeringsmaterial som finns på marknaden idag. Klassa dem i olika klasser (bra/dåliga)

14. Övriga frågor

Inga övriga frågor.

15. Nästa sammanträde

Nästa sammanträde med AG 42c kommer att äga rum i maj 2010 (datum ej fastställt) tillsammans med Spröyttegrupp Norge.

16. Mötesförhandlingarna avslutas

Dagen avslutades med en god lunch samt ett intressant studiebesök hos Markverkstad Götaland under ledning av Ove Larsson

Ordförande tackade för ett trevligt värdskap under de två dagarna!

Vid protokollet

Justerat

Per Westerhult

Ingvar Persson

Bilagor

Medlemsförteckning (bilaga 1)

Standarder (bilaga 2)

Projekt inom AG 42c (bilaga 3), inlagt på Svetskommissionens hemsida